

Bilaga 3.
Sammanfattning av

Utvärdering Miljömålsprogrammet 2016-2020

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Syfte	3
Metod	3
Resultat från uppföljning av åtgärder	4
Resultat från enkäten	5
Diskussion och slutsatser	5

Bakgrund

Miljömålsprogrammet togs fram på uppdrag av miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2015 och har gällt under perioden 2016-2020. Programmet antogs 2016 i kommunfullmäktige. Programmet togs fram tillsammans med en bred grupp av relevanta tjänstpersoner i kommunen genom arbetsgrupper med utgångspunkt i de nationella miljömålen samt lokala förutsättningar och utmaningar. Programmet är uppdelat i två delar: en mål- och bakgrundsdel samt ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet har 166 åtgärder där de flesta av kommunens förvaltningar samt ett antal av kommunens bolag är ansvariga. Programmet är nära kopplat till det Naturvårdsprogram som togs fram samtidigt och flertalet åtgärder återfinns i båda dokumenten.

Såhär i slutfasen av programperioden behöver en utvärdering av miljömålsprogrammet göras för att lyfta vad som varit bra och vilka lärdomar vi tar med oss till kommande styrdokument.

Syfte

Syftet med denna utvärdering är att kartlägga vad som fungerat bra och vilka lärdomar som kan tas med till arbetet med ett nytt miljömålsprogram eller motsvarande styrdokument.

Metod

Utvärderingen har gjorts genom sammanställande av statistik från åtgärdsprogrammet samt genom en enkätundersökning. Enkäten har skickats ut till ett antal berörda medarbetare inom majoriteten av förvaltningar och samtliga förvaltningschefer. Frågorna syns i den grå rutan till höger på sidan.

I enkäten behandlades följande områden:

Enkätfrågor

Skala 1-5, där 1 är dåligt, 3 är varken eller och 5 är bra.

Frågor om dokumentet som helhet

1. Hur är ditt helhetsintryck av miljömålsprogrammet i stort?
2. Vad tycker du om miljömålsprogrammets koppling till andra kommunala styrdokument?
3. Tycker du att miljömålsprogrammet är lätt att förstå? Samma som ovan.
4. Hur god kännedom om miljömålsprogrammet tycker du finns inom din organisation?

Övriga kommentarer om dokumentet som helhet:

Frågor om dokumentets åtgärder

5. Hur god kunskap tycker du det finns kring vilka åtgärder din organisation (förvaltning/bolag) ansvarar för?
6. Hur upplever du att förhållandet mellan avsatta resurser (personal/pengar etc) och identifierade åtgärder har varit?

Övriga kommentarer om åtgärderna:

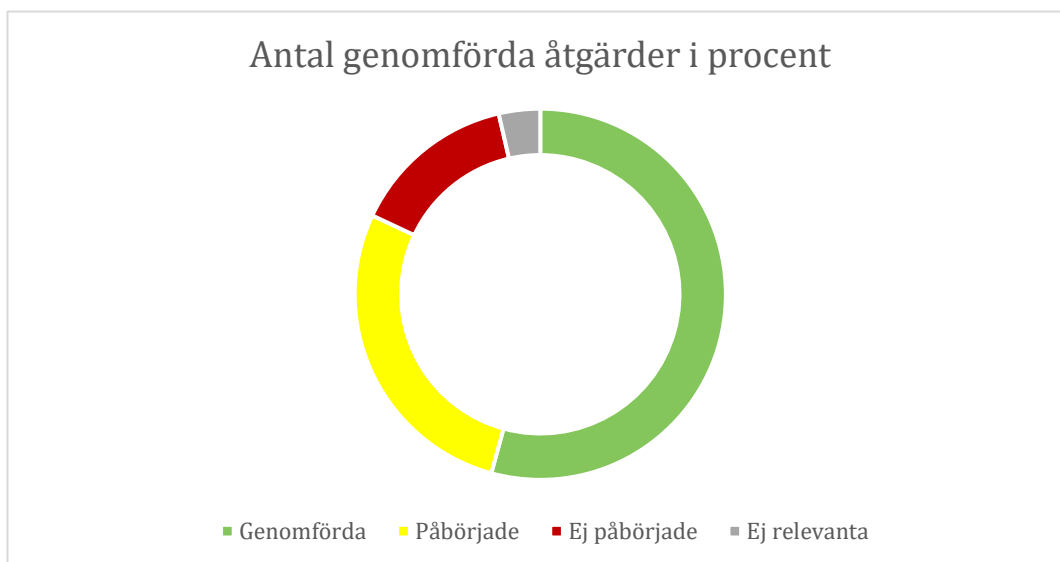
7. Något annat du vill föra fram angående miljömålsprogrammet som fungerat bra eller där kommunen behöver tänka om inför motsvarande program framöver?

- helhetsintryck av miljömålsprogrammet
- miljömålsprogrammets koppling till andra kommunala styrdokument
- om miljömålsprogrammet är lätt att förstå
- kännedom om miljömålsprogrammet inom organisationen
- kunskap kring vilka åtgärder som organisationen (förvaltning/bolag) ansvarar för
- förhållandet mellan avsatta resurser (personal/pengar) och identifierade åtgärder

Resultat från uppföljning av åtgärder

Åtgärdsprogrammet har totalt 166 åtgärder att följa upp under programperioden. Här redovisas kortfattat procentandelen av åtgärderna som genomförts, påbörjats och ej påbörjats samt om åtgärden har blivit "ej relevant". "Ej relevant" sätts på de åtgärder som ej går att genomföra exempelvis då åtgärden varit beroende av externa medel som inte bifallits eller där ansvaret legat på en extern aktör som kommunen ej har rådighet över.

Antal åtgärder i procent	Antal åtgärder styck
54,2 % åtgärder har genomförts	90 st
27,7 % åtgärder har påbörjats	46 st
14,4 % har ej påbörjade	24 st
3,6 % är ej relevanta	6 st

Resultat från enkäten

Nedan presenteras resultatet från enkäten med fokus på vad som fungerat bra och vilka lärdomar/vilken förbättringspotential som kan tas med i arbetet med ett nytt miljömålsprogram eller motsvarande styrdokument.

Sammanfattningsvis är det generella intrycket av miljömålsprogrammet i sin helhet positivt. Det ses som positivt att programmet tagits fram av en bred grupp tjänstepersoner som både fått ökad kunskap och engagemang för åtgärderna. Att det även finns en tydlig uppdelning av mål och åtgärder upplevs som är positiv då en revidering av åtgärdsstrategin lättare kan genomföras och mål normalt sett har längre giltighet än åtgärdernas tidsplan. Det upplevs att det finns en tydlig koppling till de nationella miljömålen och att åtgärderna knyter an till respektive mål. Kopplingen till det lokala naturvårdsprogrammet och grönplanen har varit tydlig och det ses som positivt.

Framöver behöver en tydlig koppling även till internationella mål som Agenda 2030 inkluderas och även kopplingen till de övriga dokumenten inom miljöområdet. Längden på dokumentet gör att det upplevs svårare att få en överblick över vad respektive förvaltning har ansvar för och under vilken tidsperiod. Det omnämns att det varit bra med en angiven tidsplan för åtgärderna trots att dessa i många fall varit orealistiska. Det lyfts att det är viktigt med utpekade kontaktpersoner för respektive åtgärd för att förenkla uppföljning. Antalet åtgärder upplevs även vara väldigt många.

Svaren på enkäten visar på en spridning i hur kännedom om miljömålsprogrammet upplevs inom organisationen. Inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är miljömålsprogrammet generellt väl känt då förvaltningen också ansvarar för en stor del av åtgärderna i dokumentet.

Alla tillfrågade är relativt överens om att det inte funnits tillräckliga resurser för att genomföra samtliga åtgärder i miljömålsprogrammet. Det ses som viktigt att det finns en budget kopplad till miljömålsprogrammet då de planerade åtgärderna blir svårt att genomföra om det inte finns resurser till dem.

Diskussion och slutsats

Resultatet från enkäterna visade att dokumentet i sin helhet var bra och lättläst men att dokumentet var omfattande och lång vilket leder till att det svårt att få en överblick över åtgärderna samt försvårare uppföljningen. Genom att göra en mer kompakt version med färre åtgärder görs det dokumentet mer tillgängligt samt lättare att överblicka och ger på så sätt fler anställda möjlighet att ta del av innehållet.

En viktig slutsats är att framtagandeprocessen har en stor roll i hur framgångsrikt programmet blir. Miljömålsprogrammet 2016-2020 togs fram av en bred grupp tjänstepersoner vilket även bör göras för framtida program. Under kommande framtagandeprocess behöver arbetet förankras i hela organisationen och i politiken för att säkerställa att arbetet fortlöper enligt plan.

Även efter själva framtagandeprocessen bör både programmet i sig, åtgärderna samt uppföljningsrutiner kommuniceras både internt och externt för att skapa engagemang och intresse för frågorna. En annan slutsats är att det är viktigt att varje åtgärd har en utpekad huvudansvarig nämnd/bolagsstyrelse.

Fördelningen av åtgärder över gällande år bör även vara jämnare fördelade. I Miljömålsprogrammets period 2016-2020 ligger de flesta åtgärderna under de två första åren av programperioden. Genom en bättre fördelning över åren har nämnder och förvaltningar lättare att planera in och avsätta resurser för att genomföra åtgärderna.

Det är viktigt med fortsatt kommunikation vid implementering av styrdokument och säkerställa kunskapsöverföring vid personalomsättning. En annan viktig lärdom är att det måste finnas en tydlig koppling mellan kommunens olika styrdokument som visar hur de skiljer sig och samt var det finns synergieffekter.

En annan slutsats är att det behövs ett gemensamt verktyg för måluppföljning för att förbättra kopplingen till kommunens ekonomiska årshjul. Med ett målstyrningsprogram skulle en bättre överblick fås för vad varje nämnd är ansvarig för och vad som behöver planeras in i gällande budgetram samt att styrdokumentet blir en naturlig del av planering och arbete.

För mer information

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Kajsa Aldman

Tel: 044-132658

Mail: kajsa.aldman@kristianstad.se

Selina Malik

Tel: 044-135402

Mail: Selina.malik@kristianstad.se

Kristianstads
kommun

Utvärdering Miljömålsprogrammet 2016-
2020

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen | Miljö- och
hälsoskyddsavdelningen
Kajsa Aldman | 044132658
www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se